

Цитування:

Андресюк Б. П. Фотомистецтво і штучний інтелект: еволюція технологічних підходів і художнього вираження. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2025. № 4. С. 156–162.

Andresyuk B. (2025). Photographic Art and Artificial Intelligence: Evolution of Technological Approaches and Artistic Expression. *National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald: Science journal*, 4, 156–162 [in Ukrainian].

*Андресюк Борис Павлович,
доктор політичних наук,
кандидат економічних наук, професор,
директор Навчально-наукового інституту
дизайну та реклами
Національної академії керівних кадрів
культури і мистецтв
<https://orcid.org/0009-0007-5397-318X>
bandresuk@dakkkim.edu.ua*

**ФОТОМИСТЕЦТВО І ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ:
ЕВОЛЮЦІЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПІДХОДІВ І ХУДОЖНЬОГО ВИРАЖЕННЯ**

Метою статті є встановити здатність генеративного штучного інтелекту відтворювати фотографічну реальність та виявити технічні, художні й методологічні аспекти такої реплікації. **Методологія дослідження** передбачала застосування таких методів і прийомів, як: аналіз наукових джерел – для виявлення сучасних підходів у фотомистецтві; порівняльний – дав змогу визначити подібність і відмінність при зіставленні оригінальних світлин зі згенерованими; метод семіотичного аналізу – сприяв окресленню змін у природі фотографічного образу та способах репрезентації реальності в епоху штучного інтелекту. **Наукова новизна** статті полягає в порівняльному аналізі трьох типів зображень: оригінальної світлин, зображення, створеного за текстовим промтом, і репліки світлин, створеної на основі самої фотографії (image-to-image); у виявленні специфічних обмежень генеративного ШІ у відтворенні фактури, світла й автентичності; у формулюванні методології оцінювання технічних та естетичних аспектів ШІ-зображень. **Висновки.** Технології штучного інтелекту не просто трансформують інструменти фотографа – вони змінюють саму філософію зображення. Світлин переходять з емпіричного рівня на семіотично-когнітивний, у якому головними стають не світло та композиція, а мова, значення, інтерпретація, взаємодія з алгоритмом. Проведене дослідження дало змогу виявити, що репліка (image-to-image) є найближчою до оригінальної фотографії, а текстова генерація має нижчий ступінь візуальної та художньої ідентичності. Генерація за текстом створює естетично довершений, але «постфотографічний» образ, позбавлений автентичної аури моменту. ШІ підтверджує тенденцію до створення нового жанру – «віртуальної фотографії», у якому реалістичність є результатом алгоритму, а не оптики. Він є інструментом для формування нової естетики фотомистецтва, проте поки що не здатен відтворити життєвий контекст та емоційну енергію моменту, яку передає справжня фотографія.

Ключові слова: фотографія, постфотографія, віртуальна фотографія, фотомистецтво, цифровий фотореалізм, штучний інтелект, візуальний образ.

Andresyuk Borys, Doctor of Political Science, Candidate of Economic Sciences, Professor, Director of the Educational and Scientific Institute of Design and Advertising, National Academy of Culture and Arts Management

Photographic Art and Artificial Intelligence: Evolution of Technological Approaches and Artistic Expression

The purpose of the article is to determine the ability of generative artificial intelligence to reproduce photographic reality and to identify the technical, artistic, and methodological aspects of such replication. **The research methodology** involved the use of the following methods and approaches: analysis of scientific sources – to identify contemporary approaches in photographic art; the comparative method – which made it possible to determine similarities and differences when juxtaposing original photographs with generated images; and the method of semiotic analysis – which helped outline the changes in the nature of the photographic image and the modes of representing reality in the age of artificial intelligence. **The scientific novelty** of the article lies in the comparative analysis of three types of images: the original photograph, the image created using a text prompt, and the replica generated on the basis of the photograph itself (image-to-image). The study combines and reveals specific limitations of generative AI in reproducing texture, light, and authenticity, and formulates a methodology for assessing the technical and aesthetic aspects of AI-generated images. **Conclusions.** Artificial intelligence technologies do not merely transform the tools available to photographers – they change the very philosophy of imagery. Photographs shift from an empirical level to a semiotic-cognitive one, in which light and composition become secondary to language, meaning, interpretation, and interaction with the algorithm. The conducted research has shown that the image-to-image replica is the closest to the original photograph, whereas text-based generation demonstrates a lower degree of visual and artistic identity. Textual generation produces an aesthetically

complete but “post-photographic” image devoid of the authentic aura of the moment. AI confirms the tendency toward the emergence of a new genre – “virtual photography,” in which realism is the result of an algorithm rather than optics. It becomes a new tool for exploring the aesthetics of photographic art, yet it is still unable to reproduce the life context and emotional energy of the moment conveyed by a real photograph.

Keywords: photography, post-photography, virtual photography, photographic art, digital photorealism, artificial intelligence, visual image.

Актуальність теми дослідження. У сучасну епоху цифрових технологій серед образотворчих практик дедалі помітнішим стає вплив генеративного штучного інтелекту (ГШІ) – систем, які за текстовими командами (промтами) або на основі зображень генерують нові візуальні форми. Це значною мірою впливає на сучасне мистецтво фотографії, формуючи новий контекст її розвитку, пов'язаний з питаннями автентичності, авторства та меж фотографічного реалізму в добу цифрової репродукції. У таких умовах феномен постфотографії постає як складник сучасного культурного простору, у якому фотограф продукує нові цифрові смисли й образи, що є результатом спільної інтелектуальної творчості людини й технологій.

Як засіб візуальної культури та вид образотворчого мистецтва фотографія сформувалася завдяки технологіям, значний розвиток яких у ХХІ ст. помітно вплинув на фотомистецтво: як форма синергії технічного й духовного, вона тепер не обов'язково потребує певного джерела світла чи фотоапаратури, технології штучного інтелекту створюють зображення з тексту, коду, статистичного аналізу даних [13, 145]. Відбувся перехід від механічного фіксування реальності до когнітивного її моделювання. Генеративні нейромережі, а саме: Midjourney, DALL·E 3, Stable Diffusion, Firefly, Runway ML, аналізуючи мільйони зображень, створюють новий їх вимір, представляючи спільні ознаки композиції, колористики, перспективи та стилю. Промти стали формою художньої мови, що замінюють об'єкти, перетворивши акт фотографування на семіотичний процес, у якому образ народжується не з фізичної сцени, а з ідеї.

Фотографію з часу її виникнення розглядали як акт фіксації моменту, «свідчення» реальності, мистецький засіб її документування. В. Беньямін [8] увів поняття «аури», що відображає унікальну присутність твору мистецтва в часі й просторі. Цифрові технології трансформують цю «ауру», замінюючи індивідуальний досвід сприйняття на алгоритмічну симуляцію, трансформуючи художні принципи, естетичні засади й філософію образу. У сучасному фотомистецтві

автентичність полягає не лише в правдивості сюжету, а й у неповторності моменту та взаємодії автора з реальністю. Генеративні моделі ШІ, зокрема text-to-image та image-to-image, відкрили нову фазу візуальної творчості. Вони дозволяють створювати зображення, не використовуючи камеру, а лише текстовий опис чи інше зображення. Це змінює роль митця: він перетворюється з фотографа-свідка на режисера алгоритмічної сцени [9], що актуалізує етичні, естетичні та технологічні аспекти стану мистецтва фотографії в добу штучного інтелекту.

Аналіз досліджень і публікацій. Розвиток штучного інтелекту спричинив дискусії щодо зміни формату культурних практик, одною з яких є мистецтво фотографії. Так, вивчаючи методи виявлення ШІ-модифікованих зображень у соціальних мережах у контексті створення відповідального інформаційного середовища, О. Долганенко, М. Широкопетлева, В. Штанько та В. Репіхов порушили технічні, етичні та освітні аспекти поширення неправдивої інформації. Науковці стверджують, що «у світі, де межа між реальністю та симуляцією стає все більш розмитою, постають фундаментальні питання про природу істини, знання та сприйняття» [1, 7]. Про вплив штучного інтелекту на вуличну фотографію зазначає О. Місяк. Зокрема, він вказує, що ця технологія дала змогу автоматично покращувати будь-які зображення, що водночас активізувало етичне питання в роботі фотографа про межу між корекцією і маніпуляцією [4, 87]. К. Родигін теж вказує, що нейромережі доповнили арсенал фотоманіпуляцій через створення фотофейків, використання яких в інтернет-медіа, особливо в офіційних, підриває довіру до зображальної журналістики [6, 265]. У тому, що «професійна співпраця зі штучним інтелектом <...> не замінить традиційну основу, а стане допоміжним інструментом у сучасному мистецтві» [2, 15], переконана Н. Козловська, наводячи приклад з історії появи фотографії, яка стала новим видом творчості, а не замінила живопис. Використання ШІ в традиційних мистецьких практиках, вважає авторка, «відкриває нові горизонти для самовираження митців» [2, 18]. Ю. Манскова теж порушила питання трансформації окремих професій,

наприклад дизайнера, під впливом штучного інтелекту. Науковиця зазначила, що використання таких платформ, як Khroma, Let's Enhance, Remove.Bg, ailor Brands та ін. допомагає створювати та коригувати зображення, що може змінювати творчі професії, але не витіснити їх [3, 18]. Дослідник С. Хара проаналізував можливості впровадження технологій ШІ у візуальне мистецтво, зокрема у створення весільного фото- та відеоконтенту. Автор окреслив при цьому можливі ризики: стандартизація стилю, втрата автентичності зображень. Водночас рекомендував застосовувати інструменти ШІ для розкриття авторського підходу, «впровадження внутрішніх стандартів редагування та опанування багатоінструментальних платформ» [14]. Про еволюцію взаємозв'язку між технологіями та творчістю, суперечності сприйняття фотографії, одним з інструментів створення якої є штучний інтелект, зазначав Е.-К. Гросс, який вважає, що мета таких фотографій «полягає не в тому, щоб переконати публіку в їхній правдивості, а в тому, щоб поставити під сумнів істину» [12, 69]. Роздумуючи про переваги та виклики, які спричиняє поширення штучного інтелекту у створенні та обробці фотографічних зображень, розмиваючи межу між реальністю та вигадкою, Ю. Чен наголошує на важливості «балансування технологічних досягнень з етичними та моральними міркуваннями» [10, 24].

Аналіз сучасних вітчизняних і зарубіжних наукових досліджень з окресленої тематики дав змогу виявити в них загальні тенденції: використання штучного інтелекту у фотографії, з одного боку, розширює творчі можливості фотомитців, з іншого – спричинює етичні питання, пов'язані з автентичністю та маніпулятивністю фотозображень. Науковці однак згодні в тому, що ШІ є додатковим інструментом у формуванні візуального простору, а не заміною традиційним творчим практикам. Отже, розмивання меж між документальністю та штучною генерацією образів у фотомистецтві зумовлює потребу в глибшому розгляді професійних наслідків таких змін і визначає мету статті – встановити здатність генеративного штучного інтелекту відтворювати фотографічну реальність та виявити технічні, художні й методологічні аспекти такої реплікації.

Виклад основного матеріалу. Класичну фотографію, починаючи від її засновників Ж. Н. Н'єпса та Л. Дагера, завжди розглядали як документальний слід реальності – відбиток

фізичної присутності об'єкта перед об'єктивом. Зображення ж, створене нейромережею, не копіює реальність, а на основі статистичного аналізу фрагментів даних конструює нову – так відбувається перехід від онтології фіксації до онтології симуляції. Якщо раніше фотографія була наслідком акту бачення, тепер вона може бути результатом акту мовлення: мова стає візуальним кодом, який запускає генеративний процес образотворення. Такі світлини, спродуковані текстом, можна охарактеризувати як семантичні: автор матеріалізує свою уяву, власні інтерпретації дійсності у вигляді зображень, які мають реалістичний вигляд. При цьому митець має володіти не лише зоровим відчуттям, але й мовним, адже саме мова визначає структуру майбутнього образу. Зображення стає візуальним текстом, який читається так само, як і літературний твір. Кожен промт – це акт інтерпретації світу, а кожне ШІ-зображення – фрагмент «візуального письма». У такому разі фотограф стає автором-інтерпретатором, який створює візуальні метафори мовою коду; а фотографія – інструментом не лише бачити, а й мислити й формулювати. Фотомистецтво стає гібридом слова та образу, ідеї та її цифрової матеріалізації.

Фахівці мають різні думки щодо наслідків застосування технологій штучного інтелекту у фотомистецтві. Так, наприклад, Е. Морганті вважає, що «у світі, де візуальні ефекти можуть дезорієнтувати, реальні фотографії, зроблені якісно, можуть стати нашою найнадійнішою валютою» [15]; а А. Джуахра переконаний, що новітні технології за дотримання балансу між ШІ і внеском людини відкривають нові можливості для фотографії [11]. Е. Алмас окреслив одне з проблемних питань, яке спричинило активне проникнення технологій у візуальну культуру: з одного боку, штучний інтелект – це «магія», яка викликає захоплення, створюючи запропоновані образи; з іншого – він активізує питання: де в цьому процесі фотограф проявляє свою творчість чи ШІ просто загортає його «в тепле нечітке відчуття створення образів, коли він взагалі нічого не створює?» [7]. З такої дискусії стає зрозуміло, що розвиток технологій спричинив потребу в переосмисленні мистецьких форм, які теж зазнали змін, в окресленні їх місця в сучасному культурному просторі.

Фотографія як форма фіксації реальності дає змогу людині продукувати й посилювати внутрішні переживання, краще пізнавати себе та світ, переосмислювати набутий досвід. Як зоровий стимул, вона, на думку психологів,

здатна «покращувати емоційні, когнітивні та експресивні здібності на індивідуальному, груповому чи громадському рівні», її «образи є потужним засобом психологічного вираження або проживання індивідуальної реальності» [5, 269]. З огляду на вказане вище важливо виявити вплив технологій штучного інтелекту на зміну естетики світлин, відповідно і на їх сприйняття. Проблема полягає у з'ясуванні, чи може результат роботи ШІ-системи замінити або бути подібним до оригінальної фотографії з погляду художньої автентичності, естетичної валідності та візуальної точності; як змінюється сприйняття фотографічного образу, коли він створений не через оптичну фіксацію моменту, а за допомогою алгоритму. У контексті ШІ та фотомистецтва поняття подібності охоплює три виміри: візуальну точність (світло, фактуру, кольори); естетичну валідність (композиція, ритм, задум); автентичність – ступінь наближення до «свідчення» моменту.

У межах статті ми проведемо порівняльний аналіз трьох типів зображень: 1) оригінальної світлини – «спійманого» моменту реальності (рис. 1); 2) зображення, створеного лише за текстовим промтом (рис. 2, 3); 3) репліки світлини, створеної на основі самої фотографії (image-to-image) (рис. 4, 5). Кількісно і якісно порівнявши три види зображень, з'ясуємо причини відхилення текстової генерації від фотографічної точності, зробимо методологічні висновки, що можуть бути корисними для фотохудожників і науковців. На початку дослідження ми висунули припущення, що найбільшу точність у наближенні «фотографічності» забезпечує варіант, створений на основі реального знімка, оскільки алгоритми ГШІ поки що не здатні відтворити всі нюанси фактури, світла, композиції та «аури» моменту. У цьому сенсі корисними були праці науковців, чий напрацювання були дотичними до нашої проблематики. Зокрема, Є. Цетініч та Дж. Ші представили ШІ як інструмент для створення художніх образів і формування на їх основі нових відчуттів [9]; Л. Хаускен, визначаючи «ШІ-фотореалізм» як форму симуляції, вказав, що, хоча зображення, створені генеративними моделями, дедалі важче відрізнити від фотографій, усе ж вони позбавлені справжньої «фотографічності», імітуючи правдоподібність, але не відтворюючи контексту реального [13], та ін.

Для досягнення поставленої мети було обрано світлину, зняту камерою Fujifilm GFX 100S (сенсор 102 Мп, ISO 100, об'єктив GF 32-64 мм f/4, експозиція f/8, 1/125 с). Формат RAW –

16-біт, роздільна здатність – 11648×8736 пікселів, динамічний діапазон > 12 EV. Знімок слугував еталоном у порівняльному дослідженні. Для другого етапу – генерації за текстовим промтом – штучному інтелекту (версія ChatGPT Image Generator (model v-latest), 10 ітерацій, 16-бітний вивід, роздільна здатність 11648×8736 px) було поставлено таке завдання: «Невелике озеро зі спокійною зеленуватою водою, лататтям, кущем осики, м'яким сонячним світлом, фотореалістична якість, у стилі Fujifilm GFX 100S». Використано платну. Для третього – репліки (image-to-image) – використано оригінальну фотографію як вхідний матеріал. Збережено формат TIFF 16 bit, 5 ітерацій, вибрано варіант із мінімальними відхиленнями та оптимальним світловим балансом.

Ми здійснили аналіз трьох зображень на основі кількісних критеріїв: SSIM, PSNR, частка пікселів з різницею < 5 % – і якісних: оцінка освітлення, текстур, кольорів, композиції, наявності випадкових деталей. Дослідження провели на каліброваному моніторі Adobe RGB у стандартизованому освітленні. Порівняння оригіналу та репліки дало такі результати: SSIM – 0,92; PSNR – 45 дБ; подібність – близько 80 %; репліка точно передає композицію, світло, текстури, але втрачає випадкові моменти – мікрошум і рефлексії; має вигляд професійної фотографії з ознаками цифрової стерильності (рис. 2, 3). У результаті зіставлення оригіналу та зображення, згенерованого за текстом (рис. 4, 5), SSIM становило 0,66; PSNR – 32 дБ. Генерація зберегла загальну ідею, але не повністю передала глибину та світло: кущ осики став умовним об'єктом, латаття однакове, світло пласке. Зображення сприймається як картина маслом, а не фото. Репліка світлини, створена на основі самої фотографії, мала такі характеристики: SSIM – 0,70; PSNR – 35 дБ. Репліка продемонструвала значно вищу подібність до оригіналу, що підтвердило ефективність image-to-image моделі.

Експеримент з текстовими промтами (рис. 2, 3) показав, що ШІ частково реалізує описані візуальні параметри, проте створює скоріше живописний, ніж фотографічний образ. Випадковість фактури, рефлексії та динаміка світла втрачаються, а композиція стає штучно збалансованою. Після уточнення промту зображення покращується, але залишається в площині візуальної стилізації.

Репліка на основі оригінального файлу Fujifilm GFX 100S (рис. 4) створює більш

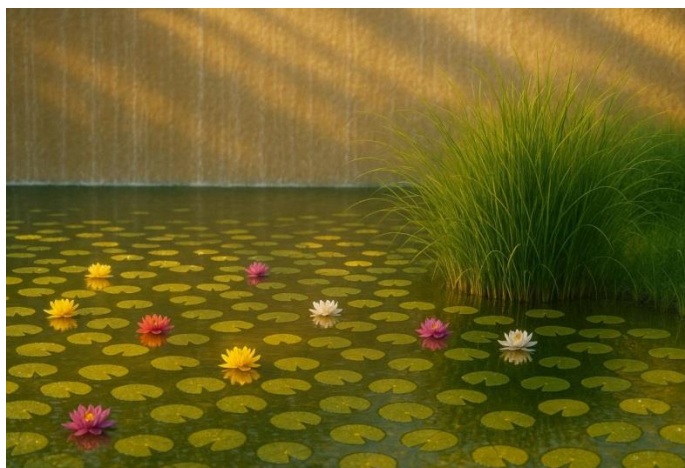
реалістичний ефект, особливо після корекції кольору у Photoshop (рис. 5). Незважаючи на меншу роздільну здатність (1536×1024 px), вона зберігає структуру кадру та оптичну глибину. Це дає змогу стверджувати, що ШІ може формувати нову віртуальну реальність, але, як вважають і деякі дослідники [8; 9], повна «фотографічність» досяжна лише за наявності реального візуального першоджерела.

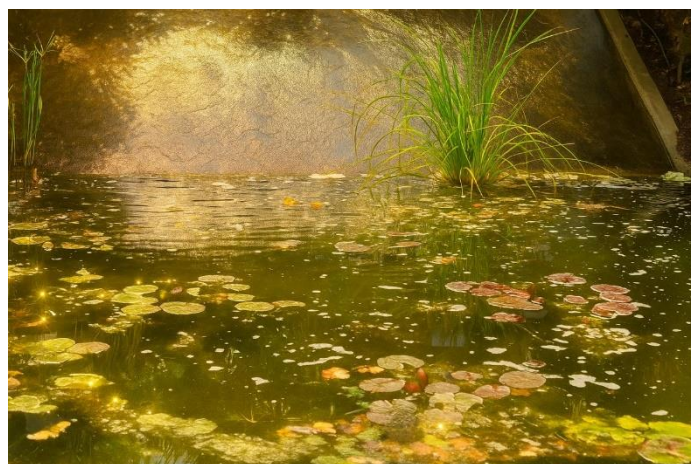
*Рис. 1. Оригінальне зображення
(фото Fujifilm GFX 100S)*

*Рис. 2. Генерація ШІ за текстовим промптом
(перша версія)*

*Рис. 3. Генерація з уточненим промптом
(друга версія)*

*Рис. 5. Репліка на основі оригінального знімка
(image-to-image) з корекцією в програмі Photoshop*

Наукова новизна статті полягає в порівняльному аналізі трьох типів зображень: оригінальної світлини, зображення, створеного за текстовим промптом, і репліки світлини, створеної на основі самої фотографії (image-to-image); у виявленні специфічних обмежень генеративного ШІ у відтворенні фактури, світла

й автентичності; у формулюванні методології оцінювання технічних та естетичних аспектів ШІ-зображень.

Висновки. Отже, технології штучного інтелекту не просто трансформують інструменти фотографа – вони змінюють саму філософію зображення. Світлина переходить з емпіричного рівня на семіотично-когнітивний, у якому головними стають не світло та композиція, а мова, значення, інтерпретація, взаємодія з алгоритмом. Проведене дослідження дало змогу виявити, що репліка (image-to-image) є найближчою до оригінальної фотографії, а текстова генерація має нижчий ступінь візуальної та художньої ідентичності. Генерація за текстом створює естетично довершений, але «постфотографічний» образ, позбавлений автентичної аури моменту. ШІ підтверджує тенденцію до створення нового жанру – «віртуальної фотографії», у якому реалістичність є результатом алгоритму, а не оптики. Він є новим інструментом для дослідження естетики фотомистецтва, але поки що він не здатен відтворити життєвий контекст та емоційну енергію моменту, яку передає справжня фотографія. Загалом стрімкий розвиток технологій кардинально вплинув на всі види мистецтва, зокрема й фотографію, спричинивши потребу в осмисленні новітніх технологічних підходів і способів вираження художнього образу.

Література

1. Долганенко О. Д., Широкопетлєва М. С., Штанько В. І., Репіхов В. М. Штучний інтелект та зображення: підробка, доповнення, чи реальність? *Наукові праці Вінницького національного технічного університету*. 2024. Вип. 3. С. 1–8. DOI: <https://doi.org/10.31649/2307-5376-2024-3-17-24>.
2. Козловська Н. А. Штучний інтелект в інноваційних процесах створення художнього мистецтва. *Наука, технології, інновації: нові підходи та актуальні дослідження* : матеріали II науково-практичної конференції (Полтава, 27–28.09.2024). Полтава, 2024. С. 15–18. URL: <https://molodyivchenyi.ua/omp/index.php/conference/catalog/book/114> (дата звернення: 17.10.2025).
3. Манскова Ю. Штучний інтелект у дизайні: помічник чи загроза професії. *Інформаційні технології в сучасному світі: дослідження молодих вчених* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених, аспірантів та студентів (Харків, 16–17.02.2023). Харків : ХНЕУ імені Семена Кузнеця, 2023. С. 136. URL: <https://openarchive.nure.ua/server/api/core/bitstreams/6f914e14-2ae4-43e1-9ef9-40eebaf099a1/content> (дата звернення: 17.10.2025).
4. Місяк О. В. Генеза вуличної фотографії в контексті специфіки цифрової доби. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2024. № 3. С. 83–89. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.3.2024.313278>.
5. Назаревич В. В., Бореичук І. О., Коробанова О. Л. Фотографія як терапевтична форма фіксації реальності. *Актуальні питання психології*. 2024. Вип. 65. С. 269–275. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-5208.2024.65.47>.
6. Родигін К. М. Ілюстративні «фотографії», створені штучним інтелектом, як виклик для зображальної журналістики. *Прикладні аспекти сучасних міждисциплінарних досліджень* : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції. Вінниця, 2024. С. 265–267. URL: <https://jpasmd.donnu.edu.ua/article/view/14843> (дата звернення: 17.10.2025).
7. Almas E. AI and Me: How Image Generation is Changing My Role as a Photographer. *PetaPixel*. 29.10.2023. URL: <https://petapixel.com/2023/10/29/ai-and-me-how-image-generation-is-changing-my-role-as-a-photographer/> (дата звернення: 17.10.2025).
8. Benjamin W. The Work of Art in the Age of Its Technological Reproducibility and Other Writings on Media / ed. by M. W. Jennings, B. Doherty, T. Y. Levin. Cambridge, MA : Harvard University Press, 2008. 432 p.
9. Cetinic E., She J. Understanding and Creating Art with AI: Review and Outlook. arXiv:2102.09109 [cs.CV], 2021. URL: <https://arxiv.org/abs/2102.09109> (дата звернення: 17.10.2025).
10. Chen Yo. Artificial Intelligence Technology in Photography and Future Challenges and Reflections. *The Frontiers of Society, Science and Technology*. 2024. Vol. 6, iss. 6. P. 24–30. DOI: <https://doi.org/10.25236/FSST.2024.060605>.
11. Djouahra A. Embracing the Power of Artificial Intelligence (AI) in Photography (By Amine Djouahra). *African Business*. 10.01.2024. URL: <https://african.business/2024/01/apo-newsfeed/embracing-the-power-of-artificial-intelligence-ai-in-photography-by-amine-djouahra> (дата звернення: 17.10.2025).
12. Gross E.-C. The Art of AI: Perspectives on Artificial Intelligence in Photography. *Bulletin of the Transilvania University of Braşov. Series VII: Social Sciences. Law*. 2024. Vol. 17 (66), iss. 1. P. 65–70. DOI: <https://doi.org/10.31926/but.ssl.2024.17.66.1.12>.
13. Hausken L. AI Photorealism: The Boundary Between Photography and Generation. *Journal of Visual Culture*. 2024. Vol. 23, № 2. P. 145–162. DOI: [10.1080/20004214.2024.2340787](https://doi.org/10.1080/20004214.2024.2340787).
14. Khara S. Artificial Intelligence and Deep Learning in Wedding Photo and Video Content Creation. *Information and Communication Technologies in Education*. 2025. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15168074>.
15. Morganti A. AI and Photography (Again). *Medium*. 20.08.2025. URL: <https://medium.com/@anthonymorganti/ai-and-photography-again-55654bf077ed> (дата звернення: 17.10.2025).

References

1. Dolhanenko, O. D., Shyrokopetlieva, M. S., Shtanko, V. I., & Repikhov, V. M. (2024). Artificial intelligence and images: Forgery, augmentation, or reality? *Scientific Works of Vinnytsia National Technical University*, (3), 1–8. DOI: <https://doi.org/10.31649/2307-5376-2024-3-17-24> [in Ukrainian].
2. Kozlovska, N. A. (2024). Artificial intelligence in innovative processes of creating fine art. In Science, technologies, innovations: New approaches and current research: Proceedings of the 2nd Scientific and Practical Conference (Poltava, September 27–28, 2024) (pp. 15–18). Poltava. Retrieved from: <https://molodyivchenyi.ua/omp/index.php/conference/catalog/book/114> [in Ukrainian].
3. Manskova, Yu. (2023). Artificial intelligence in design: Assistant or threat to the profession. In Information technologies in the modern world: Research of young scientists: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference of Young Scientists, Postgraduates, and Students (Kharkiv, February 16–17, 2023) (p. 136). Kharkiv. Retrieved from: <https://openarchive.nure.ua/server/api/core/bitstreams/6f914e14-2ae4-43e1-9ef9-40eebaf099a1/content> [in Ukrainian].
4. Misiak, O. V. (2024). The genesis of street photography in the context of the specifics of the digital age. *Herald of the National Academy of Culture and Arts Management*, (3), 83–89. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.3.2024.313278> [in Ukrainian].
5. Nazarevych, V. V., Boreichuk, I. O., & Korobanova, O. L. (2024). Photography as a therapeutic form of recording reality. *Current Issues of Psychology*, (65), 269–275. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-5208.2024.65.47> [in Ukrainian].
6. Rodyhin, K. M. (2024). Illustrative “photographs” created by artificial intelligence as a challenge for visual journalism. In Applied Aspects of Modern Interdisciplinary Research: Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Conference (pp. 265–267). Vinnytsia. Retrieved from: <https://jpasmd.donnu.edu.ua/article/view/14843> [in Ukrainian].
7. Almas, E. (29.10.2023). AI and Me: How Image Generation is Changing My Role as a Photographer. *PetaPixel*. Retrieved from: <https://petapixel.com/2023/10/29/ai-and-me-how-image-generation-is-changing-my-role-as-a-photographer/> [in English].
8. Benjamin, W. (2008). *The Work of Art in the Age of Its Technological Reproducibility and Other Writings on Media*. Harvard University Press [in English].
9. Cetinic, E., & She, J. (2021). Understanding and Creating Art with AI: Review and Outlook. arXiv:2102.09109 [cs.CV]. Retrieved from: <https://arxiv.org/abs/2102.09109> [in English].
10. Chen, Yo. (2024). Artificial Intelligence Technology in Photography and Future Challenges and Reflections. *The Frontiers of Society, Science and Technology*, 6 (6), 24–30. DOI: <https://doi.org/10.25236/FSST.2024.060605> [in English].
11. Djouahra, A. (10.01.2024). Embracing the Power of Artificial Intelligence (AI) in Photography (By Amine Djouahra). *African Business*. Retrieved from: <https://african.business/2024/01/apo-newsfeed/embracing-the-power-of-artificial-intelligence-ai-in-photography-by-amine-djouahra> [in English].
12. Gross, E.-C. (2024). The Art of AI: Perspectives on Artificial Intelligence in Photography. *Bulletin of the Transilvania University of Braşov. Series VII: Social Sciences. Law*, 17 (66), 1. DOI: <https://doi.org/10.31926/but.ssl.2024.17.66.1.12> [in English].
13. Hausken, L. (2024). AI Photorealism: The Boundary between Photography and Generation. *Journal of Visual Culture*, 23(2). DOI: [10.1080/20004214.2024.2340787](https://doi.org/10.1080/20004214.2024.2340787) [in English].
14. Khara, S. (2025). Artificial Intelligence and Deep Learning in Wedding Photo and Video Content Creation. *Information and Communication Technologies in Education*. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15168074> [in English].
15. Morganti, A. (August 20, 2025). AI and Photography (Again). *Medium*. Retrieved from: <https://medium.com/@anthonymorganti/ai-and-photography-again-55654bf077ed> [in English].

Стаття надійшла до редакції 03.11.2025
 Отримано після доопрацювання 05.12.2025
 Прийнято до друку 15.12.2025
 Опубліковано 29.12.2025